

**Sermones: Petri Hieremie Panormitani ex Sicilia: F.
co[n]uent[us] ordinis Predicatoru[m] bononiensiu[m]:
tam preclari q[uam] omnigene eruditio[n]is refertissimi.
omnibusq[ue] euangelica documenta ...**

Petrus <de Hieremia>

[Augsburg], 1514

VD16 P 1883

De sancta Lucia. ser. vj.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70359](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70359)

dicentē. Hec est ara celi. Dixitq; sibylla. Puer maior te est: ideo ipsuz adora. Eadem ergo camera in honore sancte Marie dedicata est. Unde vltz hodie dicit sancta Maria ara celi. Intelligens igit imperator: q; hic puer maior: se erat ei tura obtulit: 2 deo de cetero vocari reculavit. Et sic patz iij. pars. Ideo Greg. in primo moralium circa principiu. Redemptor inqt no ster sicut ad redemptionē iudeoz 2 gentiliū venit: ita se iudeoz 2 gentiliū pphetaz vocib; voluit: vt p vtrūq; populū pdicere tur: qui p vtroq; pfo quadoq; pareretur. Hec ille. Nec curio alienare hic qd aliqui dicunt: scz Gurgiliū presensisse aut pphete esse incarnationē fili dei cuz dixit. Jam redit 2 pgo redeunt saturnia regna: Jam noua pgenies celo demittit alto. Tre alibi alias scribit patres loquentē ad filium. Hare mee vires mea magna potētia sol? Et alibi verba saluatoris in cruce. Talia phabar memoras: fixusq; manebat. Naz Hierony. In epla ad paulinū ista verider dicit. Puerilia sunt hec 2 circulator ludo stilia docere qd ignores 2c. ¶ Quiro fuit benedict? ab angelis 2c. Dic historia: qm angelus reuelauit Joachim 2 scē Anne de virgine pceptenda 2 nascenda. habet in legenda natiuitat; brē pginis. ¶ Sexto fuit benedict? a spūctō: p sanctificationē speciale. fuit em in ytero mris sanctificata. Et hoc ostēdit exēplo rōne 2 auctoritate. Exēplo quidē sicut de Hieremia 2 Joā. bap. hoc asserit: d quoz pmo dicit Hier. j. Anteq; extres de vulua sanctificauit te. De secō pō dicit. Lu. j. Spiritusctō reple bit ad huc ex vtero matris sue. Si ergo de istis hoc asserit: quoz vn? fuit ppheta chri 2 alter pcurator chri: multo fort? de ista credendū est q; fuit mater christi. Ratiōe etiā pbat. Nullus gemmā pfulgidam in vase imundo collocaret: sic nec de? pater filii sui in ytero Marie posuisset: nisi mōs fuisset. Dan. Scrus ei ei? in scriba bitat. Auctoritate vero pbat. ps. xlv. Flu minis imperus letificat ciuitatē dei: scia ficauit tabernaculū suuz altissim?. Uide sup in fmonē de conceptione pginis qui incipit. Nondum erant abyssi pte. v. 2 ifra in fmonē de pceptione qui incipit. Ad intio 2 ante secula creata sum 2c. in fine,

¶ Septimo fuit benedict? ab ecclia: per singularē solemnizationē. Dic q; de tribus em fit festū de natiuitate: vtz de chō. p/ gine/ 2 Joā. bap. 2 rationē quare: dic vt in legenda natiuitat; pginis. Vel si loq; ris de conceptione pginis: dic q; hodie sit festum de pceptione. Et q;uis habeat nomen de pceptione/ tamen festum pte est de sanctificatione. Quū em hodie fuerit caro cōcepta: 2 nō anima infusa sed post. lxxx. dies: vt dicit Glo. Leui. xij. Sequit q; hodie nō fuit pte virgo Maria cōceppta/ nec sanctificata: q; de noiatio non fit a materia sed a forma. Sed q; sanctificatio nis hora nescitur: ideo fit hodie festum de sanctificatione/ qd dicit de pceptione: q; tempus cōceptionis nobis notum est: sed nō sanctificationis conoz. Tho. in. ij. pre q. xxvij. ar. ij. ad tertiu. Et nota q; postq; fuit ania infusa fuit sanctificata. Uide infra in festo pceptionis sermo. qui incipit. Ab initio 2 ante secla. 2 circa in fine fmonis. ¶ Octauo fuit benedict? a filio dei p carnalem assumptionē: q; filius dei sumens de ea carnē sanctificauit eam augendo: scz sanctitatē quā ptius habebat. Lu. j. Spiritus sanct? supuenit in te: 2 virtus altis simi. i. fili? dei obumbrabit tibi. i. corpus de se assumer.

In festo beate Lucie.
Sermo. VI.

Liberasti me

Dne de pditione. Eccl. vlt. Ho die in tota ecclia fit festū de brā Lucia. Sic ergo erit 2 sermo. Saluetur virgo 2c. Verbum istud intelligo in pfo na brē Lucie q; re gratians deo dicit. Dne tu liberasti me de pditione. Hodo inuenio in scriptura sacra: q; in hoc mūdo sūt qnq; pditiones hoim 2 mulierū ex pctis a quib; deus liberauit beatā Luciam. Prima perditio est anime: 2 ista venit ex peccato supbie. Secda perditio est corpis: 2 ista venit ex pctō luxurie. Tertia perditio est tempis: 2 ista venit ex pctō acidiē.

In festo beate Lucie

Quarta perditio est diuiciarū: et ista venit ex peccato auaritie.

Quinta perditio est glorie: et ista venit ex peccato inconstantie.

De quolibet fuit liberata a deo beata Lucia.

Et ideo ipsa non ingrata regradat deo dei.

¶ Prima perditio est. (Liberasti me dñe et c.)

¶ Jam scitis quod anima rationalis habet hanc excellentiam super alias animarum: autum/piscium et c. quod habet rationem et intelligentiam. Sed peccatum superbie facit perdere animam: quod auferit sibi rationem et discretionem et intelligentiam.

Recte superbia est ut frenesis que facit ridere et cantare infirmum cum sit in puncto mortis: vel sicut sententiam ad furcam: quoniam ad furcam ducit si iter cantando et ridendo est.

¶ Stultus iudicatur talis ab omnibus. Secundo si plangendo et humiliando se peteret veniam ab omnibus est. Et hoc videtur nisi pro fide et iustitia moreretur: sicut legitur de beata Agatha: quod letaretur et gloriaretur ibat ad carcerem: et quoniam ad epulas iustitiam: Agone sui domino precibus commendabat. Sic recte est de superbis. Tertium est quod oves vadimus ad mortem: nobilis et ignobilis: diues et pauper: seruus et liber: vir et mulier: ex sententia dei. De qua Hebr. ix. Fratrum est hominibus semel morti: et post huiusmodi.

¶ Deus ducimur ad mortem cum curru seu quadriga solis: portata a quatuor temporibus anni.

¶ Reg. xiiij. Deus morimur: et quoniam aque dilabimur super terram non reuertuntur: ergo quoniam superbus vadit ornatus: pomposus et c. stultus potest iudicari et c. quod cantando et ridendo vadit ad mortem: cum tamen deberet flere: quod gladius mortis tenet ad gulam. De ista perditioe dixit Tobias filio. Supbia nunquam in tuo sensu: aut in tuo verbo dominari permittas.

In ipsa enim sumpsit in te omnis perditio. Tobias. iij. Utina isto modo instrueretis filios vestros et c. Et nota. Omnis perditio. s. angelorum et hominum. Angelorum: quod postquam deus creauit angelos et c. Dic quomodo primus angelus superbiuit: et propter hoc deterritus est in infernum cum omnibus angelis fautoribus suis et c. Vide infra in festo annuntiationis: et in festo Leuitice.

¶ Secunda perditio fuit hominum. Deus enim ab initio creauit Adam et Eua cum tanta sententia quod dicitur doc. quod ex tunc non fuit aliis phis nec doctor quod tamen sciret. Sed non contenti voluerunt scire ut deus bonum et malum: ideo expulsi fuerunt de paradiso: et fuissent danna

ti nisi penitentia iuisset eos. Ecce prima perditio de superbia angelorum et hominum. Sed ab ista fuit liberata beata Lucia: quod in se seruauit in humilitate: quod nunquam superbiuit in mente sua quantum haberet simulos ad supbiendum. Nota quod tria sunt que coiter dant superbiam mlieribus: peritiam puell.

Primum est pulchritudo corporis.

Secundum diuitie in ornamentis.

Tertium nobilitas generis.

Ista tria habuit Lucia: quia fuit pulcherrima: et tamen non superbia et recipiebat remedium orationum: et ieiuniorum: propter que videbatur discolorata et c. Dicens intra se. Quisera si ex pulchritudine mea aliis cadat.

Nota hic moraliter contra pulchritudinem mulierum: que ex dono dei offendit deum superbiendo vel alios scandalizando et c.

Sed etiam facit superbiere mulieres: quoniam licet sit mulier pulchra: si tamen non sit ornata erit humilis. Sed quoniam simul conueniunt.

¶ Quamquam inflat. Sed beata Lucia quantum esset diues: et posset ornari tamen humiliter vestiebatur et c. Tertium etiam dicitur superbiere mulieribus: quando cogitant ego sum nobilis et c. Sed contra hoc beata Lucia licet esset nobilis genere: tamen plus appreciabat se habere patrem christum in baptismo.

¶ Patrem carnalem in conceptione. Dicebat enim intra se: ego habeo duos patres et c. Et quia christus pater meus humiliavit semetipsum usque ad mortem et c. Phil. ij. et c. Ideo sic humiliabatur. Recte videtur quod David prophetaisset de eius humilitate dicens: in persona beate Lucie. Ego autem cum mihi molesti essent: supple patres vestri ornarem me: induerem cilicium: contra ornamentum corporis. Humiliabam in ieiunio animam meam: contra pulchritudinem corporis. Et oratio in sinu meo conuertetur contra nobilitatem generis. Ecce quomodo fuit liberata a prima perditione. Ideo regradans deo dicit. Liberasti me dñe et c. Sed cum da perditio est. Dicitur due persone vna casta: et altera luxuriosa: licet sint eiusdem completiois: tamen casta multo magis viuere et c. Ratio quia luxuria consumit corpus sicut ignis Job. ij. Ignis est usque ad perditionem vel consumationem deuorans et oia eradicans germina. Ioh. qdā sanctorum regradans deo dicebat. Adiutor et preceptor factus es mihi

h'z liberaſti corpus meū a p'ditione **Eccl.**
 h'z Ab hac p'ditione fuit liberata brā Lu/
 cia. Dicit cū eſſet. xv. annoz pulchra cor/
 pore: ſed pulchritor in ania cū eſſet deſpon/
 ſara z virgo: qd̄ tamen hodie male ſeruaſt
 Tunc t'p'is mater ſua infirmabat z c. **Dic**
 practice. ſicut habet in ſmone mag'ri Vin/
 centij de eodē feſto q̄ incipit. Propoſui p
 luce habere illā. pre ſma. Nam p'mo ſuaſit
 matri: vt plantate ſe q̄nda irer ad ſepul/
 chrum beate Agathe. Et cū intraffent ec/
 cleſiam legebat euāgelii in miſſa de mu/
 liere: q̄ paties fluxum ſanguinis p. xij. an/
 nos fuit a ch'ō curata: ſicut legit **Dart.**
 it. **Dic** vt in legenda. z quō apparuit ſibi
 brā Agatha z c. z continuo ſanata eſt ma/
 ter. Tunc petiit ab ea: vt virū carnalē ſi/
 bi non nominaret z c. Vide in dicto ſmōe
 mag'ſtri Vincenri parte. j. **Tertia** p'di/
 tio z c. Deus dar nobis t'p's. **Qui** dar decē
 annos alij. x. z c. vt ad q̄ramus paradifuz
 Ipe em̄ aperit nobis ianuaz: reſtat vt ad/
 euyadam z c. **Virgilius**. Stat ſua cuiq̄
 dies breue z irreparabile t'p's **Omni** b' eſt
 vite: ſed ſamā extēdere factis. **Hoc** opus
 hic labor eſt z c. Sed qd̄ facit acedia: fa/
 cit boiem ſtare in vno loco. **I'mo** pei' fa/
 cit redire retro z c. Et ſic p'dit tempus: qd̄
 eſt p'cioſiſſima rez. **Un** quidā poeta. Da/
 mna ſleo rez: ſed plus ſleo damna dierū.
Quis rebz poterit ſuccurrere: nemo diebz
 Hora quantū emeret vna anima dānata
 vna hora de t'pe. **Nota** exemplū **Criſpauy**
 qd̄ **Ste.** recitat. iij. dial'. Sic hodie multi
 in ſenectute z in infirmitate querūt t'p'us
 ad penitendū z diſponendū d' ania: qd̄ in
 iuuetute p'diderunt z c. **I'do** dicit ſcriptu/
 ra. **Quo** d'cumq̄ pōt manus tua facere in/
 ſtante opare: quia nec opus / nec ratio /
 nec ſcietia: nec iapientia erunt apud infe/
 ros. quō tu p'peras. **Eccl.** ix. ca. **Nota** ſimi/
 litudine de ſeruo qui tota die laboraret: ſz
 in ſero nihil lucrī aſſeret d'no. **Un** homo
 incipit habere vſum liberi arbitrij: tūc in/
 cipit ambulare ad deū. **Modo** dic mibi:
 quō eras: iam ſunt tot anni. **Q** me miſez.
Tunc eram parū deuotus modo nihil v'
 ſicut eram p'us. **Utinā** nō peior. **Dic** d' q̄
 libet ſtatu ſez de laico / de clerico / de religi/
 oſo qui bñ incipit quandoq̄ z deuote ali/
 qd̄ bonum opus: ſed poſtea faciunt cur/
 ſum anni. **Nota** ſimilitudinē de nauī. **Si**
 ſtaret p' p'les mēſes in canellis: nō irer z c.
Sic nos omnes tranſſeramus: quia non
 habemus hic ciuitatē manentē: ſed futu/
 rā inquirimus **Deb.** ix. **Vali** ergo ſignū
 eſt. ſi q̄s nō p'ficiat ambulādo de bono in
 melius: q̄ in via dei nō p'gredi retrogredi
 eſt: vt ait **Bern.** **Contra** illā p'ditionem.
Nos nō ſumus ſubtractionis filij in p'di/
 tionē: ſed fidei in addiſtionē anime **Deb.**
 z. **Ab** hac p'ditione fuit liberata a deo bea/
 ta Lucia: q̄ bene lucrata eſt t'p's. **Surge**
 bat de nocte: faciebat multa bona opa z c.
Dic practice z c. **I'do** regratiās deo dicit
Liberaſti me dñe z c. **Quarta** p'ditio ſ'
 diuitiaz: z p'cedit ex auaritia. **Auari** cre/
 dunt amare z augere pecunias z gregādo.
 z hoc facit eas p'dere. **Da** ſimilitudinē: que
 habet in ſmone de brā **Leclia**: q̄ incipit.
Liberaſti me dñe z c. pte. iij. **De** hac p'di/
 tionē d' ſcriptura. **Perde** pecuniam p'pter
 frēm z amicu: z nō abſcondas illā ſub la/
 pide in p'ditionē. **Eccl.** xix. **Ab** hac p'di/
 tionē fuit liberata beata Lucia. **Quādo**
 incepit p'ſecutio p'tra chriſtianos: cogita/
 uit ſe cito moritura. **I'deo** anteq̄ veniret
 ad paſſum p'culoſum: ſecit cambiū z poſ/
 ſuit diuitias ſuas in meſa. ſ. i manibz pau/
 perū. **Ad** practice. **Poſtq̄** em̄ obrinuit a
 matre: q̄ nō nominaret ſibi ſponſum ho/
 minē mortalez ad corruptiōem. **Da** mihi
 eunt ad dñm **Ielum** chzum integritatis
 mee cuſtode z c. **Dic** practice: vt habet in
 legēda: z in ſermone vbi ſupra parte. ij.
Quinta p'ditio z c. **Hec** p'cedit ex inco/
 ſtancia. **Quādo** em̄ hō incipit bñ agere
 ſi poſtea deficit: p'dit gl'iam. **Dicit** ſimili/
 tudo de curſoribz ad brauium: ardēter in/
 cipiētibz: qui p'pter ſpinas dimittunt cur/
 ſum: z alij p'cedunt: z lucrant z c. **Ita** ac/
 cidit multis. **Q** quot ſunt religioſi: qui ar/
 denter inceperūt currere ad chzum: q̄ in ca/
 pite curſus tenet brauiū z coronā dicens.
Uenſte ad me omnes z c. **Dart.** xj. **Sed**
 caue d' ſpinis. **Spine** ſunt deſiſiones z p/
 ſecutiones: z alie tentatiōes z c. **quas** ma/
 li faciunt de bonis z c. **Contra** iſtos dicit
 ſcriptura. **Ve** illis qui p'diderūt iuſtitiā/
 am: z qui derelinquūt in vias reccas: z di/
 uerterunt in vias prauas. **Et** quid faciēt
 eum inſpicere ceperit dominus. **Eccl.** ij.

B

De scō Thoma apostolo

Sed brā Lucia semp̄ p̄seueravit in vita
sancta vsq̄ ad coronā martiriū. Dic eius
martyriū zc.

In festo b̄ri Thome apli.
Sermo septimus.

Post dies octo

Itē venit Iesus. Joan. x. Et
in euāgelio hodierno. Pro in-
tellectu morali themat̄ duo vidēda sunt
Primo qd̄ significat iterum venit Iesus.
Secdo quid significat p̄ octo dies post q̄
Iesus venit. Primū erit p̄ introductione
simonis. Scdm̄ p̄ p̄secutione. Vel dic in-
troitum. Sic p̄ declaratione thematis z
introductione simonis est norandū q̄ du-
plex est aduētus christi ad nos spiritualis
Primus est p̄ gratie infusionē. Scōs per
glorie collationē. ¶ Primo venit in bap-
tismo. Ante em̄ bap̄tismū diabolu^s est in ani-
ma hominis p̄ potestate: z in habitatione
tanq̄ in ancilla sua: z tanq̄ foris arma-
tus custodiēs atrii suū Luc. xj. Et in-
de est q̄ sacerdos non p̄mittit bap̄tizandū
intrare in ecclia: anteq̄ exorcizet: p̄ quem
exorcismū expellit diabolus dicēdo: ergo
maledicte diabole exi ab eor̄. Expulso
ergo diabolo: christus p̄ bap̄tizandū venit
in animā z inhabitat ibi. tanq̄ in domo
sua. Auroitas. Hic est qui venit p̄ aquā
z sanguinē Iesus christus: nō in aqua so-
lum: sed in aqua z sanguine. j. Joā. v. No-
ta in aqua z sanguine. Aqua sc̄z bap̄tizandi
qui quidē bap̄tizandus: quia nō habet fr̄u-
tem lauādi animā a peccat̄: nisi ex virtu-
te sanguis christi: etiā si totū mare effun-
deret: q̄nimo nec matrimoniū: nec aliqd̄
opus bonum esset: meritoriū sine merito
sanguinis christi. Ideo dicit de martyri-
bus Apocal. vii. q̄ lauerunt stolas suas
in sanguine agni z candidas fecerūt. Ideo
subdit. Non in aqua solum: sed in aqua z
sanguine. s. christi. Ideo in signū huius o-
latere christi in cruce dormientis extitit san-
guis z aqua Joā. xix. Et fuit vera aqua:
non humor: p̄blematicus: sicut quidē he-
retici mentiunt. vt dicit in c. In quadā. d̄
cele. m̄. Aug. Que est tāta vis aque: vt
corpus tangat z cor. abluat. j. q. j. Terra

be. ¶ Scōs aduētus christi sp̄ualis est p̄
glorie collationē. sc̄z in morte in quā venit
christus ad animā coronandā. De aduētū in
morte dicit ip̄e dominus Mart. b. xxiij. z
Luc. xij. Vigilate quia nescitis quā hora
dñs vester venturus sit. Et subdit sicut
dñe quare vigilare debem^{us}. dicit. Quo-
niam si sciret paterfamilias quā hora fur
uenturus esset: vigilaret vtriq̄ z non sine
ree p̄fodi domū sua. Ideo et vos estote pa-
rati: q̄ quā hora nō putatis: filius homi-
nis veniet. Itē de hoc aduētū de ip̄e do-
minus. Joā. xiiij. Si habero et parauero
vobis locuz: itē venio z accipia vos ad
meipm̄ vt vbi ego sum: z vos sit. Tūc
ergo itē venit Iesus ad nos. Et sic par-
tū primū. Quantū ad secundū dico: q̄ p̄ dies
intelligunt virtutes. Rat. o: q̄ dies lucet
in se: z alijs. Sic virtutes lucet in se: et in
alijs p̄ exempla. Ideo dicit Prover. iij.
Iustoz semita quasi lux splēdēs proce-
dit: z crecit vsq̄ ad p̄fectū diē. Illa impi-
ozū tenebrosa. nesciunt em̄ vbi corruant.
His igitur ita declaratis dicit thema lo-
quēs de Thoma apostolo q̄ Iesus venit
ad eū: sc̄z coronandū iterū post octo dies.
Prō ei venerat christus ad Thomā per
grē infusionē: q̄n bap̄tizatus fuit: q̄ scōs
apli fuerunt bap̄tizati a christo: vt d̄t Au-
gu. p̄ illd̄ verbū dñi. Qui lotus est nō in-
diger nisi vt pedes lauet: vt refert Bari-
anus in decretis. de p̄se. dist. iij. Quidē.
In morte ergo venit iterū ad eum p̄ glie
collationē. Sed norandū q̄ nō statim ven-
nit ad eū iterum: sed post octo dies. i. post
octo virtutes: in quibz se mirabiliter exer-
cuit. z sunt octo viz.

- Prima est fides clara.
- Secda est spes vera.
- Tertia est charitas p̄fecta.
- Quarta est p̄mpra obedientia.
- Quinta est recta iustitia.
- Sexta est pura temperantia.
- Septima est alta prudentia.
- Octava est firma cōstantia.

Post istos octo dies venit itē christus ad
eum coronandū. Primus ergo dies. i. vir-
tus est fides clara. Nota clara. Duplex ē
em̄: sc̄z obscura que tegit in corde: sed non
manifestat opere nec ore. z ista nō illumi-
nat hominem lumine gratie. Contra qd̄ dicit